

Először az jelent meg az újságban, hogy a Miniszterelnöki Hivatal a Néprajzi Múzeumba költözik, végpedig azért, mert a végrehajtó hatalom, vagyis Orbán Viktor nyomatékosan külön akar válni a törvényhozótól, vagyis Ader Jánostól. Ilyen egyszerű ez: az egyik hatalomnak csak át kell költöznie a Kossuth tér egyik oldaláról a másikra, és Ader János tüstént megszabadul Orbán Viktor nyomtasztó személyiségétől.

Furcsa módon a múzeum munkáján érdekeltek, akik különböző állami költségvetésű, vagy rádióból értesültek, mégsem tudnak igazán örülni. Tiltakozott a múzeum jelenlegi és nyugalmazott igazgatója, a Közalkalmazotti Tanács, a Tudomány Dolgozók Demokratikus Szakszervezete és végül a múzeumlátogatók népes tábora is. Nyilván megöblentette őket az intézkedés antideokratikus dilettantizmusa. Már az is zokatlan, hogy a kormány ukmukuk kisajátít saját céljaira egy nevezetes budapesti műemléket. Ráadásul az akciók rohamtempóban valósítanak meg. A múzeum mintegy négysszáz ezer részben törékeny, ósdi vagy rongált állapotban lévő – tárgynak, illetve önynek ad otthont. Ezeket szakszerűen kell becsomagolni. Azután el is kell őket vinni valahova, mert bármilyen megdöbbentő – a kiköltözés nem épzelhető el beköltözés nélkül, ha a utárgyakat nem akarják szétszórni a égy égtáj felé. A kiköltözést már már-

ciusban meg kell kezdeni, de a beköltözés nem sürgető.

Három helyszín is felmerült, ez igaz, de ebben az összefüggésben három lényegesen kevesebb, mint egy. A gyönyörűsége Zichy-kastély lerobbant állapotban leledzik, és felújításához évek kellene, így hát a beléköltöztetendő tárgyaknak éveken át kellene utazniuk a Kossuth térről Óbudára. Az Óbudai Gázgyár területére új épületet kellene remekelni villámgyorsan, mert a régi csarnokok nem alkalmasak múzeumi tárgyak befogadására. Ugyanez áll a Kilián laktanya helyiségeire is, ráadásul ezen a környéken a parkolást csak úgy lehetne megoldani, ha mondjuk az Erzsébet téri gödörnek helyet lehetne szorítani ott mélygarázs-építési célból. A költözés költségeit 1991-ben, amikor először merült fel ilyen terv, öt és fél milliárd forintra becsülték.

Az érdekeltek tehát nemcsak attól döbbenek meg, hogy hátuk mögött döntenek a sorsukról, hanem attól is, hogy a döntéshozók úgy léptek a nyilvánosság elé, hogy sem a tér, sem az idő, sem a pénz dilemmáit nem vették tekintetbe, pusztán a hatalmi ágak szétválasztására függesztették egyenes tekintetüket. Amikor a meghökkenés, melybe felháborodás elegyedett, elérte a laikus közönséget, a miniszterelnök hivatalba lépése

Költözés

óta először visszakozott. Vadász János szakszervezeti vezető szerint Hámori József miniszter telefonon közölte vele, hogy „a Néprajzi Múzeumnak sem most, sem később, sem soha nem kell kiköltöznie a Kossuth téri épületből”.

A Népszabadság erre felvilágosítást kért Borókai Gábortól. A kormányzóvivő felhívta Hámorit, aki közölte vele, hogy ő nem mondta azt, amit Vadász szerint mondott. Később maga Hámori is megismételte, többször és egyre nyomatékosabban, hogy a szakszervezeti vezető félreértette őt. Vadász János viszont továbbra is kötötte az ebet a karóhoz. Minthogy anyanyelvükön társalgó, felnőtt emberek hazudtolják meg egymást naponta többször is, azt kell gondolnom, hogy egyikük valótlán állít, mégpedig tudatosan. Mármint úgy vélem, Vadász Jánosnak semmi érdeke nem volt abban, hogy álhírekkel csillapítsa le a felháborodást. Valószínűbbnek látszik, bár bizonyítani természetesen nem tudom, hogy Hámori József erőteljes miniszterelnöki fejmosásban részesült, vagy közvetlenül, vagy a kormányzóvivő útján, amiért olyasmivel rukkolt elő, amivel nem neki kellett volna előrukkolnia. Úgy cáfolta meg magát, hogy egyetlen szóra koncentrált, a „sohá”-ra, mintha ez lenne a lényeg, és nem az, hogy a miniszter-

elnök visszavonulót fűjt. Kecesen bejelentette, hogy Hernádi Judit használhatja a „sohá” szót, ő, Hámori József azonban nem teheti ezt. Vagyis egyrészt azt mondta, hogy sohasem mondja azt, hogy sohasem, másrészt olyasfajta himjópofaságot engedett meg magának, ami mondjuk Németországban egyetlen nap alatt ellehetetlenítene egy minisztert.

A legmókásabban Orbán Viktor viselkedett. Feladta költözési tervét, de nem azért ám, mert ez kiforratlan, hanem mert méltánytalan támadások miatt. Aztán azt mondta, hogy nem ő, a végrehajtó hatalom akart elválni Ader Jánostól, hanem megfordítva. Ő csak Ader óhajának enged, vagyis Ader dönt, és ő ehhez igazodik. Aki eddig figyelemmel kísérte e két ember viszonyát, az a hónap viccének tekintheti ezt a mesét a pulikutyáról, aki sűrűn heverészik, miközben a juhász ugatva tereli a nyáját. De történeten bármilyen, mondta Orbán, ő nem költözik a múzeumba, noha az nem felel meg eddigi funkciójának. Erre a kulturális örökség minisztere üstöllést szakértői bizottságot alapított, hogy megvizsgálta vele, vajon alkalmas-e a múzeum arra, hogy múzeum legyen.

Most már kizárólag erről van szó. Nem a hatalmi ágak szétválasztása

miatt akart a kormány a múzeumba költözni, hanem mert ez egy helytelenül használt épület. Csakhogy az efféle trükkök nem ismételtethők meg túl gyakran. Amikor a miniszterelnök megunta, hogy mindenki Simicska Lajosnak és társainak a huncutságairól, lopott útlevelekről és visszaigényelt, de be nem fizetett áfákról beszél, akkor bedobta kacsáját, mely szerint a Fidesz vezetőit illegálisan lehallgattatta az előző kormány. Amikor ihletett költözködési tervét pöffeszkedő dilettantizmusnak minősítik, akkor egy épület állapotról indított vizsgálatot.

Visszakozása mégis öröndetes tünet. A miniszterelnök urat kezdik zavarni a méltánytalan támadások. Ez jó jel. Talán új kormányzati pe iódus kezdődik. Előbb-utóbb talán zavarni kezdik azok a méltánytalan támadások is, amelyek eddig nem zavarták. Ez esetben mégis felépül a Nemzeti Színház, megépül a négyes metró, az 56-os Intézet megkapja a beigért költségvetési támogatást, a kormánypártok pedig lemondanak a rádió- és MTI-kuratóriumokban antidemokratikus eszközökkel megszerzett, kétharmados többségükről. Végül a hatalmi ágak is szétválnak, az ügyészesség nyomozást indít bűnözés gyanújába keveredett prominens kormányhivatalnokok ellen, Ader János pedig, úgyis mint a törvényhozó hatalom megtestesülése, úgy viselkedik majd, mintha a Ház elnöke volna, nem pedig a végrehajtó hatalom főpincére.

Eörsi István